

การศึกษาของไทยสมัยปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2412 - พ.ศ. 2474)

การศึกษาสมัยปฏิรูปการศึกษานี้ นับว่าเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีระบบแบบแผนมาเป็นการศึกษาที่มีระบบแบบแผน อันเป็นการพัฒนาที่สำคัญ โดยรัฐจัดให้มี องค์กร รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรง มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นกระทรวง ทบวง กรม มีหน้าที่ในการ บริหารการศึกษา มีกฎหมายทางการศึกษา มีการจัดวางแผนการศึกษาแห่งชาติตามลักษณะของโรงเรียนใน ปัจจุบันซึ่งพอจะแยกได้ ดังนี้

สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2414-2453) มีนโยบายดังนี้

- 1) เพื่อเน้นการศึกษาวิชาสามัญให้ราษฎรทั่วไป ทั้งในกรุงเทพมหานคร และหัวเมืองให้รู้หนังสือ อ่านออกเขียน ได้ รู้วิชาอย่างวิชาสามัญ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเป็นพลเมืองดีของชาติ
- 2) เพื่อให้เน้นกุลบุตร มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเข้ารับราชการเพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติ และเพื่อให้รอดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสตะวันตก
- 3) มุ่งส่งเสริมบุคคลที่มีความสามารถ เฉลียวฉลาดไปศึกษาวิชาการในต่างประเทศเพื่อกลับมาเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไป
- 4) มุ่งสร้างองค์กรทางการศึกษาเพื่อการบริหารทางการศึกษาโดยตรง

การจัดตั้งสถานศึกษา

ปี พ.ศ. 2414 จัดตั้งโรงเรียนหลวงขึ้นในพระบรมมหาราชวัง เพื่อฝึกคนให้เข้ารับราชการ มีพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารียงกูร) ในขณะนั้นเป็นหลวงสารประเสริฐเป็นอาจารย์ใหญ่ โดยมีการสอนหนังสือ ไทย การคิดเลข และขนบธรรมเนียมราชการ นอกจากนี้มีการจัดตั้งโรงเรียนหลวงสำหรับสอนภาษาอังกฤษใน พระบรมมหาราชวัง เกิดจากแรงผลักดันทางการเมืองที่ส่งผลให้ไทยต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้เจรจากับมหาอำนาจตะวันตก และมีการส่งนักเรียนไทยไปศึกษาวิชาครูที่ประเทศอังกฤษ

- ปีพ.ศ. 2423 จัดตั้งโรงเรียนสุนันทาลัยในพระบรมมหาราชวังเป็นโรงเรียนสตรี
- ปีพ.ศ. 2424 ปรับปรุงโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบให้เป็นโรงเรียนนายทหารมหาดเล็ก ต่อมาได้ กลายเป็นโรงเรียนข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2453 และปี พ.ศ. 2459 ได้ตั้งเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปี พ.ศ. 2425 จัดตั้งโรงเรียนแผนที่และในปี พ.ศ.2427 จัดตั้งโรงเรียนหลวงสำหรับราษฎรขึ้นตามวัดใน กรุงเทพมหานครหลายแห่ง และแห่งแรก คือ โรงเรียนมหรณพาราม
- ปี พ.ศ. 2432 ตั้งโรงเรียนแพทย์ขึ้น เรียกว่า โรงเรียนแพทยากร ตั้งอยู่ที่ริมแม่น้ำหน้าโรงพยาบาลศิริราช ใช้เป็นที่สอนวิชาแพทย์แผนปัจจุบัน

- ปี พ.ศ. 2435 จัดตั้งโรงเรียนมูลศึกษาขึ้นในวัดทั่วไปทั้งในกรุงเทพมหานครและหัวเมือง โดยประสงค์จะขยายการศึกษาเล่าเรียนหนังสือไทยให้แพร่หลายเป็นแบบแผนยิ่งขึ้น และตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูเป็นแห่งแรกที่ตำบลโรงเรียนเด็ก ต่อมาย้ายไปอยู่ที่วัดเทพศิรินทราวาส
- ปี พ.ศ. 2437 นักเรียนฝึกหัดครูชุดแรก 3 คนสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรเป็นครูสอนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
- ปี พ.ศ. 2449 ย้ายโรงเรียนฝึกหัดครู ซึ่งตั้งอยู่ที่วัดเทพศิรินทราวาส ไปรวมกับโรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก (บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา) ปรับปรุงหลักสูตรให้สูงขึ้นเป็น โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์สอนหลักสูตร 2 ปี รับนักเรียนที่สำเร็จมัธยมศึกษา
- ปี พ.ศ. 2456 ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูหญิงขึ้นเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนเบญจมราชาลัย

การบริหารการศึกษา

ผู้มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการศึกษามัยใหม่ในระยะแรกของไทย คือ คณะมิชชันนารีอเมริกัน ซึ่งเข้ามาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 แหม่มแมตตูน ภรรยามิชชันนารีอเมริกัน ได้ตั้งโรงเรียนขึ้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ.2395 ต่อมาได้รวมกับโรงเรียนของซินแส ก็เอ็ง ก๊วยเซียน ซึ่งเป็นชาวจีนที่นับถือนิกายโปรเตสแตนต์ โรงเรียนนี้รับนักเรียนชายล้วน มีครูใหญ่เป็นคนไทย และสอนด้วยภาษาไทยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลสำเภา ชื่อว่า โรงเรียนสำหรับบอยคริสเตียนไฮสกูล ต่อมาย้ายมาอยู่ที่ตำบลสีลม เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย” นับเป็นโรงเรียนราษฎร์แห่งแรกของไทย

สาเหตุที่ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา คือ พระองค์ต้องการสร้างคนที่มีความรู้เพื่อเข้ารับราชการช่วยบริหารประเทศให้พัฒนามากขึ้น โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกคือ โรงเรียนนายทหารมหาดเล็ก เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2414 ทรงพระราชทานเสื้อผ้า อาหารกลางวันทุกวัน ครูก็ได้ค่าจ้าง ต่อมาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระตำหนักเดิมที่สวนกุหลาบ ทางตะวันออกเฉียงใต้ของพระบรมมหาราชวัง ให้ชื่อว่า โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ โดยมีพระยาสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) หรือหลวงสารประเสริฐ เป็นอาจารย์ใหญ่ โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษในวัง มีฟรานซิส ยี แพตเตอร์สัน เป็นครู

อีกสาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการปลดปล่อยทาสให้เป็นไท พระองค์ทรงห่วงใยมาก เพื่อที่จะไม่ให้กลับมาเป็นทาสอีก จึงเป็นต้องให้คนเหล่านั้นได้รับการศึกษา เพื่อให้มีวิชาความรู้นำไปประกอบอาชีพได้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนสำหรับราษฎรขึ้น ชื่อ โรงเรียนวัดมหรณพาราม ใน พ.ศ.2427

แบบเรียนที่ใช้ในโรงเรียนขณะนั้นมีทั้งหมด 6 เล่ม ซึ่งเรียบเรียงโดยพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ได้แก่ มูลบทบรรพกิจ วาหนิตินิกร อักษรประโยค สังโยคพิธาน ไวพจน์พิจารณ์และพิศาลกานต์ ต่อมาได้จัดตั้งกรมศึกษาธิการขึ้น เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2430 ภายหลังยกฐานะเป็นกระทรวงธรรมการ มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการศึกษา (สมัยรัชกาลที่ 6 เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ) และให้ใช้หนังสือแบบเรียนเร็วของกรมหมื่นดำรงราชานุภาพแทนแบบเรียนทั้ง 6 เล่ม ต่อได้มีการประกาศใช้โครงการศึกษาชาติ อยู่ในความดูแลของเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (ม.ร.ว.เปีย มาลากุล) ตามแบบแผนของอังกฤษ และโปรดเกล้าฯ ให้มีการสอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงขึ้น เรียกว่า “คิงสกอลาชิป” ตั้งแต่ พ.ศ.2440 เป็น

ประจำทุกๆ ปี ปีละ 2 คน ส่งไปศึกษายังทวีปยุโรปหรืออเมริกา

การจัดแบบเรียนหลักสูตรและการสอบไล่

เป็นเวลา 139 ปีแล้ว ที่ 'โรงเรียน' แห่งแรกได้ถือกำเนิดขึ้นในประเทศไทย ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อผลิตคนเข้ารับราชการ นับแต่นั้นมาระบบการศึกษาของไทยก็ได้เหวี่ยงตัวอยู่ภายใต้ระบบโครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจเรื่อยมายุคแล้วยุคเล่าโดยตลอด มกราคม 2414 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง "โรงเรียนหลวง" (โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ) สำหรับบุตรหลานคนชั้นสูงชั้นในพระบรมมหาราชวัง นับเป็นโรงเรียนแรกตามรูปแบบของโรงเรียนในปัจจุบัน กล่าวคือมีสถานที่ซึ่งจัดไว้โดยเฉพาะ มีฆราวาสเป็นครู และมาทำการสอนตามเวลาที่กำหนด สำหรับความมุ่งหมายในการตั้งโรงเรียนคือ การสร้างคนให้มีความรู้เพื่อเข้ารับราชการ (ต่อมาได้มีการขยายโรงเรียนหลวงออกไปอีกหลายแห่ง)

- พ.ศ.2414 (หลังจากก่อตั้งโรงเรียนหลวง) พระยาศรีสุนทรโวหารได้เรียบเรียง "แบบเรียนหลวง" ขึ้น มี 6 เล่ม สำหรับใช้เป็นหลักสูตรวิชาขั้นต้น แบบเรียนทั้ง 6 เล่มคือ มูลบทบรรพกิจ วาหนิตนิกธอักษรประโยค สังโยคพิธาน ไวพจนพิจารณ์ และ พิศาลการ์ณฑ์

- พฤษภาคม 2427 จัดให้มีการ "วิธีไล่หนังสือไทย" หรือการสอบไล่ ขึ้นเป็นครั้งแรก ณ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ปรากฏว่าในการสอบไล่ครั้งที่ 3 ที่จัดให้มีขึ้นในปี พ.ศ. 2429 นอกจากนักเรียนของสวนกุหลาบแล้ว มีนักเรียนจากที่อื่นมาทำการสอบเพิ่มขึ้น ดังมีผลสอบคือ 1.โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ 23 คน ได้ 10 คน ตก 13 คน 2. โรงเรียนสราญรมย์ 5 คน ได้ 3 คน ตก 2 คน 3. โรงเรียนวัดต่างๆ 41 คน ได้ 13 คน ตก 28 คน

- มีนาคม 2428 ได้มีการกำหนด "หลักสูตรประโยคต้น และ ประโยคสอง" ขึ้น นับเป็นการเริ่มต้นปรับปรุงหลักสูตรอย่างมีแบบแผนรัดกุมเป็นครั้งแรก (หลักสูตรขั้นต้นนั้นคือการเรียนแบบเรียนหลวงทั้ง 6 เล่ม ส่วนหลักสูตรประโยคสองแบ่งเป็น 8 วิชาโดยมุ่งเน้นทักษะสำหรับฝึกคนให้ไปเป็นเสมียนรับราชการ)

- มิถุนายน 2428 มีการ "ประกาศโรงเรียน" โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีการประกาศชี้แจงความมุ่งหมายของการศึกษาและชักชวนให้ราษฎรนิยมการเรียน หนังสือทั้งนี้สืบเนื่องมาจากที่พระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดโรงเรียนหลวงสำหรับราษฎรแห่งแรกขึ้น ที่วัดมหารธรรมพาราม เมื่อ พ.ศ. 2427 ซึ่งปรากฏว่ามีประชาชนแตกตื่น กลัวว่าจะเป็นการเกณฑ์เอาบุตรหลานของตนไปเป็นทหาร

- 6 เมษายน 2430 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง "กรมศึกษาธิการ" โดยโอนโรงเรียนต่างๆ ที่เคยอยู่ในสังกัดกรมทหารมหาดเล็ก และโรงเรียนทั้งหมดมาขึ้นกับกรมศึกษาธิการ

- พ.ศ. 2431 มีคำสั่งยกเลิกการใช้ "แบบเรียนหลวง 6 เล่ม" ของพระยาศรีสุนทรโวหาร โดยให้ใช้ "แบบเรียนเร็ว" ของกรมศึกษาธิการแทน โดยเพิ่มความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกเหนือไปจากวิชาภาษาไทย

- พ.ศ. 2432 กรมศึกษาธิการได้ไปรวมอยู่ในบังคับบัญชาของกรมธรรมการ และในปีต่อมา (2433)ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดีกรมธรรมการ

- 1 เมษายน 2435 ตั้งกระทรวงธรรมการ โดยนำกรมต่างๆมารวมกันคือ กรมศึกษาธิการ กรมพยาบาล กรมพิพิธภัณฑ์ และกรมสังฆการี การจัดตั้งกระทรวงธรรมการถือเป็นการรวบรวมความรับผิดชอบในการศึกษาที่เคยแยก เป็น 2 ฝ่ายคือ พุทธจักร กับอาณาจักร เข้ามาสู่ความรับผิดชอบของหน่วยงานเดียว

- 20 มิถุนายน 2435 ประกาศตั้ง “โรงเรียนมูลศึกษา” ขึ้นในวัดทั่วไปทั้งในกรุงเทพฯ และหัวเมือง โดยมีเป้าหมายต้องการขยายการเรียนหนังสือไทยให้แพร่หลาย และเป็นแบบแผนยิ่งขึ้น โรงเรียนมูลศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือโรงเรียนมูลศึกษาชั้นต่ำ และโรงเรียนมูลศึกษาชั้นสูง สำหรับเอกชนที่ต้องการจะตั้งโรงเรียนทั้งสองชั้น สามารถขออนุญาตกระทรวงธรรมการจัดตั้งเป็น “โรงเรียนเชลยศักดิ์”

- 12 ตุลาคม 2435 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นเป็นครั้งแรก โดยอาศัยโรงเรียนเด็กเป็นสถานที่เรียน(ต่อมาคือโรงเรียนเบญจมราชูทิศ) มีนาย เอช. กรีนรอด ชาวอังกฤษเป็นอาจารย์ใหญ่ ลูกศิษย์ของนายกรีนรอดมีอาทิเช่น นายนวกยง(พระยาสุรินทราชา) นายบุญรอด(พระยาภิรมย์ภักดี) นายบุญรอด(พระยาภิรมย์ภักดี) นายสนั่น(เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี) และนายเหม(พระยาโสภาทวารกิจ)

- 1 กันยายน 2439 จัดตั้งโรงเรียนในทำนอง “ปับลิสกูล” ขึ้นที่บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา เรียกว่า “โรงเรียนราชนิกุล” โดยมีจุดหมายสองประการคือ การเตรียมคนไปศึกษาต่อต่างประเทศ และการเตรียมคนเข้ารับราชการในกระทรวงต่างๆ

- ใน พ.ศ. 2440 ช่วงกลางปีพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก การเสด็จประพาสในครั้งนี้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากแก่การศึกษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องแนวความคิดการจัดการศึกษา

การศึกษาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6)

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา มีดังนี้

(1) พระบรมราโชบายในการปกครองประเทศ เพื่อให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศ โดยการส่งทหารไปร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 1 นอกจากนี้พระองค์ทรงสร้างความรู้สึกราชาธิปไตยในหมู่ประชาชนชาวไทยโดยมีสาระสำคัญของอุดมการณ์ชาตินิยม คือ ความรักชาติ ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และความยึดมั่นในพุทธศาสนา

(2) พระองค์ทรงศึกษาวิชาการจากต่างประเทศ และเมื่อเสด็จกลับมาแล้วพระองค์ได้ทรงนำเอาแบบอย่างและวิธีการที่เป็นประโยชน์มาใช้เป็นหลักในการปรับปรุงการศึกษา เช่นทรงนำเอาแบบอย่างและวิธีการที่เป็นประโยชน์มาใช้เป็นหลักในการปรับปรุงการศึกษา เช่น ทรงนำเอาวิชาลูกเสือจากประเทศอังกฤษเข้ามาจัดตั้งกองเสือป่า พระองค์ทรงเป็นนักปราชญ์โดยทรงแปลวรรณคดีต่างประเทศเป็นภาษาไทยและทรงนิพนธ์วรรณคดีไว้หลายเรื่อง

(3) ผลอันเนื่องจากการจัดการศึกษาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อคนส่วนมากที่ได้รับการศึกษา มีความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองประเทศในระบอบรัฐธรรมนูญในระบอบรัฐสภา จึงมีความปรารถนาจะเปลี่ยนแปลงการปกครองไปเป็นระบอบประชาธิปไตย และปัญหาอันเกิดจากคนล้นงานและคนละทิ้งอาชีพและถิ่นฐานเดิม มุ่งที่จะหันเข้าสู่อาชีพราชการมากขึ้นไป

2. วิวัฒนาการในการจัดการศึกษา มีดังนี้

-ปี พ.ศ. 2453 ประกาศตั้งโรงเรียนข้าราชการพลเรือนเพื่อฝึกคนเข้ารับราชการตามกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ

-ปี พ.ศ. 2459 ได้ประกาศยกฐานะโรงเรียนข้าราชการพลเรือนนี้ ขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นับเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย

-ปี พ.ศ. 2454 ตั้งกองลูกเสือหรือเสือป่าขึ้นเป็นครั้งแรกโครงการศึกษา พ.ศ. 2456 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2458 โดยมุ่งให้ประชาชนมีความรู้ทางด้านการทำมาหาเลี้ยงชีพตามอัธยาศัยตามอัธยาศัยของตน พยายามที่จะเปลี่ยนค่านิยมของประชาชนไม่ให้มุ่งที่จะเข้ารับราชการอย่างเดียว

-ปี พ.ศ. 2459 จัดตั้งกองลูกเสือหญิงและอนุภาควิชาโรงเรียนกุลสตรีวังหลังและได้จัดตั้งกองลูกเสือหญิงขึ้น เรียกว่า เนตรนารี

-ปี พ.ศ. 2461 มีการปรับปรุงและขยายฝึกหัดครูขึ้นโดยโอนกลับมาขึ้นกับกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเดิมเป็นแผนกหนึ่งของโรงเรียนข้าราชการพลเรือน

-ปี พ.ศ. 2461 ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์

-ปี พ.ศ. 2464 ปรับปรุงโครงการศึกษาชาติ โดยวางโครงการศึกษาขึ้นใหม่เพื่อส่งเสริมให้ทำมาหาเลี้ยงชีพ นอกเหนือจากทำราชการ

-ปี พ.ศ. 2464 ใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาบังคับให้เด็กทุกคนที่มีอายุ 7 ปี บริบูรณ์หรืออย่างเข้าปีที่ 8 ให้เรียนอยู่ในโรงเรียนจนถึงอายุ 14 ปีบริบูรณ์หรืออย่างเข้าปีที่ 15 โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน และมีกรเรียกเก็บเงินศึกษาพลีจากประชาชนคนละ 1- 3 บาทเพื่อนำไปใช้จ่ายในการจัดดำเนินการประถมศึกษา

การจัดการศึกษาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาในสมัยนี้มีดังนี้

(1) ปัญหาการเมืองที่เกิดขึ้นภายในประเทศ มีกลุ่มผู้ตื่นตัวทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช

(2) ปัญหาสืบเนื่องจากอิทธิพลจักรวรรดินิยมตะวันตก ซึ่งตกค้างมาตั้งแต่รัชกาลก่อน ๆ

(3) ปัญหาสืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ในระหว่าง พ.ศ.2463 - พ.ศ. 2474 เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำจนเป็นเหตุให้รัฐบาลต้องตัดทอนรายจ่ายลง มีการยุบหน่วยงานและปลดข้าราชการออก สร้างความไม่พอใจให้กับรัฐบาลระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

(4) ปัญหาสืบเนื่องจากการประกาศใช้กฎหมายการศึกษา คือพระราชบัญญัติประถมศึกษา ทำให้การศึกษาแพร่หลายออกไป แต่ขาดความพร้อมทางด้านงบประมาณการศึกษา

วิวัฒนาการการจัดการศึกษาในสมัยนี้ มีดังนี้

- (1) ปี พ.ศ. 2469 เปลี่ยนชื่อกระทรวงธรรมการอย่างเดิม
- (2) ปี พ.ศ. 2473 ยกเลิกการเก็บเงินศึกษาพลีคนละ 1 - 3บาท จากผู้ชายทุกคนที่มีอายุระหว่าง 16 - 60 ปี โดยใช้เงินจากกระทรวงพระคลังมหาสมบัติอุดหนุนการศึกษาแทน
- (3) ปี พ.ศ. 2474 ปรับปรุงกระทรวงธรรมการเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของประเทศ โดยยุบกรมสามัญศึกษาในตอนนั้น กระทรวงธรรมการจึงมีหน่วยงานเพียง 3 หน่วยคือ กองบัญชาการ กองตรวจการศึกษากรุงเทพ ฯ และกองสุขาภิบาลโรงเรียน
- (4) ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการควบคุมแบบเรียน
ต่อ มาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้โปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาโรงเรียนมหาดเล็กหลวงเป็นโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย เมื่อ ปี พ.ศ.2469

เอกสารอ้างอิง

http://www.baanjomjut.com/library_2/extension-2/thai_education/02.html

<http://www.kroobannok.com/3345>

<http://www.slideshare.net/naykulap/ss-11202655>

สมาชิกในกลุ่ม

1. นางสาวศิวนนท์ คีรีเพชร รหัสประจำตัว 5746702005
2. นางสาวนิตากร อุบลสุวรรณ รหัสประจำตัว 5746702006
3. นางสาวกฤติมา สุขเจริญ รหัสประจำตัว 5746702009
4. นางสาวดารารัตน์ ศิริเพชร รหัสประจำตัว 5746702010
5. นายภูมิปรัชญ์ อายุสุข รหัสประจำตัว 5746702011